

5545 17. Marts 1897: 1. Beh. af Lovf. om Bidr. til Understøttelseslaster for arbejdsløse. 5546

have udført, laa det nær at lade dem udføre, naar der var Arbejdsløshed, for Arbejdsløshed fremkaldte billigt Arbejde, idet det forøgede Trangen til Arbejde. Det er sikkert, at meget af den Nød, der lides, er fremkommen, fordi denne Betragtningmaade er saa overordentlig thypst. Det, det gælder om, er at faa det billigst mulige Arbejde frem, det vil sige, at betale det mindst mulige for det udførte Arbejde. I 1879 fik Spørgsmaalet om Statens Stilling til Arbejdsløshed, kan man sige, et Stød fremad, idet der af afdøde Berg tilligemed flere andre ærede Medlemmer af dette Ting blev indbragt et Lovforslag om midlertidige Foranstaltninger mod den ved Arbejdsløshed og Vinterens Strengthed fremkaldte Nød. Ærede Medlemmer kende sikkert disse og lignende Forslag, der bleve indbragte i flere Samlinger. Det Forslag, jeg her taler om, indeholdt Bestemmelser om Kommunernes Ret til at yde Bidrag til den saakaldte „De fattiges Kasse“ og andre Vælgørenhedsforeninger, og endvidere Bestemmelser om, at Staten skulde yde et direkte Tilskud til dette Formaal af 300,000 Kr. Forslaget kom meget sent frem, og den sidste Bestemmelse fattede den daværende Indenrigsminister sig imod, hvorfor den blev udstemt allerede her i Folketinget. Lovforslaget blev vedtaget af Rigsdagen, men man ser af et Forslag, der fremkom næste Aar, den Gang indbragt af Holstein-Vedreborg med flere, at Loven ikke har haft megen Betydning. Næste Gang havde man derfor ogsaa taget op som det centrale, at en Lov, der skulde have til Hensigt at bidrage til at lindre den ved Arbejdsløsheden fremkaldte Nød, nødvendigvis maatte møde med et Bidrag fra Statskassens Side, og man foreslog, Kommunerne kunde faa indtil Halvdelen af deres Udgifter refunderede af Statskassen, dog ikke over 25 Øre pr. Medlem i Kommunerne. Man gjorde dette til det centrale i Forhandlingen i denne Sal baade i dette og de to næstfølgende Aar. Den Tanke er altsaa bleven accepteret fra Flertallets Side i dette Ting, at Staten under visse Forhold kan træde hjælpende til for at lindre den Nød, der maatte blive en Følge af Arbejdsløshed. Forslagene have imidlertid bestandig mødt Modstand, dels fra Regeringens Side — og Regeringen har jo i al denne Tid haft en bestemt Farve,

altsaa fra Højres Side —, dels fra Lands-tingets Side. Sagen hvilede derpaa for saa vidt indtil 1886, da to af mine Partifæller, de ærede Medlemmer for Københavns 5te Valgkreds (P. Holm) og 9de Valgkreds (Hørdum) indbragte et Forslag her i Tinget om Hjælp af det offentlige uden for Fattigvæsenet m. m., og hvori Hovedprincippet var, at første Gang nydt Fattighjælp, for saa vidt den ikke strakte sig ud over 4 Maa-neder, ikke skulde have Fattighjælps almindelige Virkninger, og at den Hjælp, der ydedes under ekstraordinær Arbejdsløshed fra Kommunernes Side, heller ikke skulde betragtes som Fattighjælp. Dette Forslag blev henvist til et Udvalg og affødte et andet Forslag fra dette Udvalgs Flertal, idet der 15de December 1887 her i Tinget af 8 Rigsdags-mænd blev indbragt et Forslag til Lov om Understøttelseslaster. Ogsaa dette Forslag indeholdt Bestemmelser om Statsbidrag, idet der ligeledes her var optaget en Bestemmelse om, at til disse Understøttelseslaster, hvoraf der skulde oprettes en eller flere i hver Kommune efter dens Størrelse, kunde Kommunerne yde et Bidrag, hvoraf de kunde faa indtil Halvdelen refunderet af Statskassen, dog ikke ud over 25 Øre pr. Individ efter sidste Folketælling. Dette sidste Forslag blev saavel som de øvrige underkastet en meget indgaaende Forhandling her i Tinget. Jeg erindrere saaledes, at afdøde Berg betegnede det som et af de vigtigste og betydningsfuldeste Forslag, man havde at beskæftige sig med. Imidlertid naaede Forslaget ikke at blive til Lov. Der kom andre Ting imellem. Man kom ind paa en Revision af Fattig-loven, hvorved enkelte af de Ting, der til Ets. vare tilfattede i mine Partifællers Forslag af 1886, kom frem, man kom ind paa Sygekasselovgivningen og andre Ting, og siden den Tid har der ikke for Tinget været Beslighed til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal. Men paa den Omstændighed, at man saaledes fra dette Tings Side har ndtalt sig gentagne Gange for dette Princip, at Statskassen kunde yde Bidrag til Understøttelse i Arbejdsløshedstilfælde, støtter jeg, at man kan vente, at det nu foreliggende Forslags Princip maa blive modtaget med Sympati af Folketingets Flertal. Der blev i 1886—87 — det glemte jeg at nævne — her vedtaget et Forslag om